

ΜΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΕΝΝΕΑ ἔτη ἀκριβῶς συμπληροῦνται ἀφ' οὗτου ἐξέπνευσεν ἐν Μονάχῳ ὁ ὑπέροχος Ἑλλήν ζωγράφος, ὁ Νικόλαος Γύζης. Τὸ πλῆγμα ὅπερ ἐκ τοῦ θανάτου του ὑπέστη ἡ παγκόσμιος τέχνη εἶνε ζωηρόν ἐτι, διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲ τὸ κενὸν ὅπερ ἀφήκε φαίνεται σήμερον ἀκόμη μεγαλείτερον, διότι ἔμεινεν ἔκτοτε ἀναπλήρωτον.

Ὁ Γύζης ὑπῆρξεν ἀληθινῆς καλλιτέχνης· τὰ ἔργα του ἀναγνωρίζονται ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ὡς ἔργα διδασκάλου, κοσμοῦντα τὰς ἐκεῖ πινακοθήκας.

Ἐκτὸς τῶν πινάκων οὗς ἐνέπνευσεν εὐρυτέρᾳ τῆς τέχνης ἀντίληψις, ὑπῆρχον ἔργα γνησίως Ἑλληνικά, ἐγκλείοντα τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν, μὲ αἶσθημα βαθὺ καὶ εὐγενὲς εἰργασμένα.

Ἐξοχος Ἀγγλος τεχνοκρίτης, ὁ Ρύττερ ἔδωκε τὸν ὠραιότερον χαρακτηρισμὸν τοῦ Γύζη. Ἀποκαλεῖ θαυμαστάς διὰ τὸ μεγαλεῖον, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀπλότητα τὰς ἐμπνεύσεις του, τὸν ἀνακηρύσσει ὡς τὸν μεγαλείτερον σχεδιαστὴν τοῦ 19 αἰῶνος. « Αἱ γραμμαὶ τοῦ Γύζη ἀπορρέουν ἐκ τῆς εὐρυθμίας καὶ σεμνότητος τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων » γράφει, τάσσει δὲ αὐτὸν παρὰ τὸν Βωδρῦ, τὸν Πουβὶ δὲ Σαβάν, τὸν Μορῶ.

Ἐξαίρει τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ Γύζη, ὅστις προσπαθεῖ νὰ γίνηται ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον Ἑλλήν. « Ὑπέταξεν ἑαυτὸν εἰς πειθαρχίαν σχεδίου, ἐδημιούργησε ἀτμόσφαιραν σκέψως, κομψότητος καὶ κάλλους ».

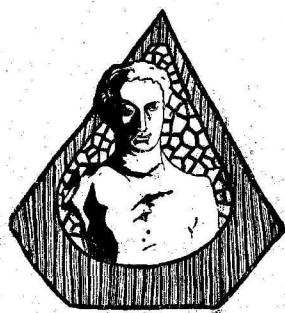
Ν. Γύζη.

Τὸ ναυτόπουλο.

Ὡς μνημόσυνον τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, δημοσιεύομεν δύο τῶν καλλίστων, καὶ ὀλιγώτερον γνωστῶν παρ' ἡμῖν, ἔργων του, τὸν « Πάππον καὶ ἔγγονον » καὶ τὸ « Ναυτόπουλο ».

* ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ *

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΒΕΓΙΑΣ

διὲ διότι ὑπῆρξαν διδασκαλοὶ μου ἀμφότεροι. Ὁ Χρόνης ἦτο Κερκυραῖος καὶ ὁ Βέγιας Κερκηλὴν. Ὁ μὲν ἀρχιτέκτων, ὁ δὲ ζωγράφος. Ἀμφότεροι ἐγένοντο μαθηταὶ τοῦ ἀριστοτέχνου Προσαλέντου καὶ ἐτελειοποιήθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀμφότεροι ἐτιμήθησαν ἐκλε-

ΙΑ δύο λόγους καὶ τοὺς δύο τούτους καλλιτέχνης σκιαγραφῶ ὁμοῦ. Τὸ μὲν, διότι καὶ οἱ δύο παρέδιδον εἰς τὴν δημοσίαν σχολὴν τῆς Κερκύρας, τὸ

χθέντες μέλη τῆς ἐν Ρώμῃ Ἀκαδημίας τῶν Ὁραίων Τεχνῶν τοῦ Ἀγίου Λουκά.

Ἐπανακάμψαντες εἰς Κέρκυραν ἀμφότεροι, ἐξήσκησαν τὴν τέχνην τῶν εὐδοκίμως. Δὲν ἦσαν μόνον καλλιτέχναι, ἀλλὰ καὶ κατοχοὶ γνώσεων, ἐγκυκλοπαιδικοί.

Ἐπὶ ἀγγλικῆς προστασίας αἱ ὠραῖαι τέχναι ἐδιδάσκοντο εἰς τὰ Λύκεια, εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Τοιοῦτοτρόπως ὁ μαθητὴς ἐν τῷ λυκείῳ καὶ γυμνασίῳ ἐμάνθανε τὴν ἰχνογραφίαν, τὴν σκιαγραφίαν, τὴν κοσμηματογραφίαν καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Γινόμενοι φοιτηταὶ ἐξηκολούθουν. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Πανεπιστημίου οἱ φιλόλογοι, οἱ